

Domstolen kommer att kungöra ansökan i januari

Mark- och miljödomstolen vid Nacka tingsrätt meddelade på eftermiddagen den 17 december i något av ett antiklimax att kraftindustrins kärnavfallsbolags SKB:s ansökan om att få bygga ett slutförvar för använt kärnbränsle kommer att kungöras i januari.

Prövningen av ett slutförvar för använt kärnbränsle enligt miljöbalken kommer att kungöras och då inleds en prövning av sakfrågor. Beslutet kan ses som något oväntat eftersom mark- och miljödomstolen sedan ett år tillbaka i sin tidsplan aviserat att domstolens nästa steg skulle vara:

*”- att överväga frågan om ytterligare kompletteringsbehov och om de kompletteringar som begärs av myndigheter och organisationer är av sådan karaktär att processhinder föreligger;
- överväga domstolens behörighet att pröva framställda yrkanden,
- eventuellt hålla muntlig förberedelse i kompletteringsdelen, och
- eventuellt förelägga SKB att komplettera ansökan.”*

När eventuella kompletteringar gjorts skulle sedan ansökan kungöras.

Den 17 december tog domstolen ett s.k. beslut under rättegång där domstolen meddelade att ansökan ska kungöras redan i januari. Beslutet innehåller juridiska motiveringar för att kungörelse ska ske, som åtminstone delvis kan kopplas till de tidigare aviserade planerna. MKG har gjort nedanstående analys av skälet till kungörelse.

MKG:s analys

Efter en sakprövning av ansökan är det inte domstolen eller Strålsäkerhetsmyndigheten, SSM, som beslutar om tillåtlighet/tillstånd för slutförvaret utan de ska skicka sina respektive yttranden till regeringen som sedan tar beslut. Domstolen har tagit tydligt fäste på att det i miljöbalken och förarbetena till balken läggs vikt vid att det är regeringen som ska bedöma tillåtligheten för ett projekt som rör slutförvaring av radioaktivt avfall. Domstolen argumenterar därför att det är viktigt att regeringen får ett beslutsunderlag och att det är domstolens roll att ta fram ett sådant. Därför anser domstolen att det inte i detta skede av prövningen är lämpligt att ta ställning till kvaliteten på miljökonsekvensbeskrivningen, MKB:n och gör därmed ingen bedömning av processhinderfrågan. Domstolen anser i stället att ansökan ska kungöras i det skick som den nu befinner sig i.

Domstolen poängterar dock att den under prövningen ”ska ta särskild ställning till om miljökonsekvensbeskrivningen uppfyller balkens krav”, d.v.s. domstolen kommer i sitt yttrande till regeringen att avge ett ställningstagande i frågan.

Domstolen har samtidigt som sitt beslut om att kungörelse ska ske skickat ett föreläggande till sökanden för att få

synpunkter på hur det bör ske, t.ex. i vilka tidningar kungörelsen ska göras. Kärnavfallsbolaget har till den 11 januari på sig att svara. Efter att svar inkommit kommer domstolen att kungöra ansökan enligt miljöbalken. Detta görs samordnat med SSM som samtidigt kommer att kungöra ansökan enligt kärntekniklagen.

Efter kungörelsen inleder domstolen en prövning i sak, med en öppen remiss för att få in synpunkter på ansökan. SSM har redan skickat ut en remiss i sak.

I beslutet går det inte att finna något klagörande av i vilken utsträckning domstolen kommer att hantera strålsäkerhetsfrågor. Samtidigt säger domstolen att

”det kan konstateras att en fortsatt handläggning i sak kommer att medföra ett tydliggörande parternas argumentation och därmed ytterligare klargöra vissa av de frågor som påpekats av parterna i målet”.

Detta borde betyda att domstolen är villig att fortsätta ta emot synpunkter i alla frågor som rör miljösäkerhet, även strålsäkerhetsfrågor. Det är dock ett problem att sökanden, kärnavfallsbolaget SKB, hittills i domstolsprövningen inte har velat svara på frågor rörande kompletteringar

som handlar om strålsäkerhet, t.ex. kopparkorrosionsfrågor. Det återstår att se om bolaget i sakprövningen är villig att hantera strålsäkerhetsfrågor i domstolen eller om hänvisning även i fortsättningen kommer att ske till SSM:s prövning av ansökan.

Domstolens beslut att kungöra ansökan betyder även att den inte alls prövar de yrkanden på kompletteringar av ansökan som gjorts, inte ens när de är tydligt miljöbalksrelaterade, t.ex. rörande naturvärden. MKG skulle gärna

ha sett att domstolen vore beredd att lägga lite mer tid på att de brister som föreningarna och andra remissinstanser anser finns i ansökan och hur dessa skulle kunna åtgärdas innan kungörelse. Nu blir det inte så. Detta innebär att t.ex. den vetenskapliga kontroversen om koppar korroderar i syrgasfritt vatten, inte blir ytterligare belyst innan sakprövningen.

MKG konstaterar att SSM:s yttrande till domstolen den 24 juni, där myndigheten säger att den anser att

ansökan kan betraktas som komplett avseende strålsäkerhetsfrågor, kan ha varit avgörande för att domstolen beslutat sig för att inte göra någon prövning av de kompletteringskrav som framförts av bl.a. föreningarna, kommunerna och Kärnavfallsrådet.

Utvecklingen i prövningsprocessen innebär att det blir tydligare och tydligare en fråga för politiken om ett slutförvar för använt kärnbränsle ska få byggas.

[Läs mer på www.mkg.se](http://www.mkg.se)

God Jul och Gott Nytt År

önskar
Johan, Christine och Magdalena
på MKG:s kansli

Miljöorganisationernas kärnavfallsgranskning, MKG är ett samarbete mellan Fältbiologerna, Naturskyddsföreningen, Naturskyddsföreningen Kalmar län, Naturskyddsföreningen Uppsala län och Oss (Opinionsgruppen för säker slutförvaring i Östhammar). MKG erhåller stöd ur kärnavfallsfonden.

Första Långgatan 18 | 413 28 Göteborg
Telefon: 031-711 00 92 Fax: 031-313 03 72
E-post: info [at] mkg.se
<http://www.mkg.se>